

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 04.12.1987, sp. zn. 5 Tz 15/87, ECLI:CZ:NS:1987:5.TZ.15.1987.1

Číslo: 40/1988

Právní věta: O ohrožení obecného zájmu značnou měrou ve smyslu § 124 odst. 1 tr. zák., není-li takový zájem ohrožen značnou měrou z jiných příčin, jde při porušení zákazu nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží v hodnotě okolo 20 000,- Kčs. Za majetkový prospěch nikoli nepatrný ve smyslu § 5 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb. je třeba považovat prospěch v částce okolo 3000,- Kčs.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 04.12.1987

Spisová značka: 5 Tz 15/87

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou, Přechin proti zájmům socialistické společnosti

Předpisy: 140/1961 Sb. § 124 odst. 1 150/1969 Sb. § 5 písm. a 142/1970 Sb. § 12 § 27 písm. b 44/1974 Sb. § 22

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 40

O ohrožení obecného zájmu značnou měrou ve smyslu § 124 odst. 1 tr. zák., není-li takový zájem ohrožen značnou měrou z jiných příčin, jde při porušení zákazu nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží v hodnotě okolo 20 000,- Kčs.

Za majetkový prospěch nikoli nepatrný ve smyslu § 5 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb. je třeba považovat prospěch v částce okolo 3000,- Kčs.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 4. 12. 1987 sp. zn. [5 Tz 15/87](#).)

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení krajského soudu v Hradci Králové ze 4. 6. 1987 sp. zn. 4 To 796/87 a rozsudek okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou z 10. 4. 1987 sp. zn. 1 T 41/87 a okresnímu soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 10. dubna 1987 sp. zn. 1 T 41/87 byli obvinění J. K. a P. D. uznáni vinnými trestným činem porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák. a odsouzeni podle § 124 odst. 2 tr. zák. J. K. k trestu odnětí svobody v trvání dvou let, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 písm. a) a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu tří let, a dále mu byl podle § 53 odst. 1 a § 54 odst. 1 tr. zák. uložen peněžitý trest ve výměře 5000,- Kčs, přičemž pro případ, že by výkon tohoto trestu mohl být zmařen, byl podle § 54 odst. 3 tr. ř. stanoven náhradní trest odnětí svobody na dva měsíce, a P. D. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání patnácti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny.

Uvedeného trestného činu se obvinění podle zjištění okresního soudu dopustili tím, že oba společně a po předchozí dohodě s občany Polské republiky Z. G. a B. H. v období od měsíce června 1986 do 23. 10. 1986 u hájovny Černá voda u obce Orlické Záhoří ve více případech překračovali československo-polskou státní hranici a převáželi zboží bez celní kontroly. Z Polska do Československa bylo při tom podloudně dopraveno zboží v hodnotě 12 945,- Kčs a opačně zboží v hodnotě 3931,- Kčs a dále částka 2500,- Kčs. Tím porušili ustanovení § 33 celního zákona č. 44/1974 Sb., a tak na clu z dovozu čs. státu uniklo 3083,- Kčs a devizovému hospodářství vznikla škoda v částce 1250,- Kčs.

S uvedenými skutkovými i právními závěry okresního soudu se ztotožnil krajský soud v Hradci Králové, který svým usnesením ze dne 4. června 1987 sp. zn. 4 To 796/87 odvolání obviněných jako nedůvodné podle § 256 tr. ř. zamítl.

Proti tomuto rozhodnutí podal generální prokurátor ČSR ve prospěch obviněných stížnost pro porušení zákona a současně svým usnesením ze dne 5. listopadu 1987 sp. zn. II/2 Pz 5201/87 podle § 275 odst. 4 tr. ř. výkon trestu odnětí svobody u obviněného P. D. přerušil.

Generální prokurátor ČSR poukazuje na to, že podle zjištění obou soudů celková hodnota zboží podloudně přepraveného obviněnými do Československa činí 12 945,- Kčs a hodnota zboží jimi podloudně přepraveného do Polska 3931,- Kčs, tedy celkem bylo přes hranice podloudně dopraveno zboží v hodnotě 16 876,- Kčs. Poněvadž hodnota tohoto zboží nepřesahuje částku kolem 20 000,- Kčs a nebyly zjištěny žádné jiné okolnosti, z nichž by bylo možno usoudit, že obecný zájem byl ohrožen značnou měrou, mělo být jednání obviněných vzhledem k výši prospěchu jimi dosaženého zkrácením cla posouzeno jen jako přečin podle § 5 písm. a) zák. o přeč. Z hlediska právního posouzení věci nemá žádný význam předání částky 2500,- Kčs devizovým cizozemcům, neboť peníze nejsou zbožím ve smyslu § 124 tr. zák. Generální prokurátor ČSR proto navrhl, aby Nejvyšší soud ČSR vyslovil, že usnesením krajského soudu v Hradci Králové a v řízení, které mu předcházelo, byl porušen zákon v neprospěch obviněných, nezákonná rozhodnutí zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal v rozsahu uvedeném v § 267 odst. 1 tr. ř. správnost napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl v neprospěch obviněných porušen.

Okresní soud v souladu s provedenými důkazy zjistil, že obvinění podloudně dopravili přes hranice do Československa zesilovač značky Unitra, barevnou hudbu zn. Colofron, autoradio zn. Unitra, dva páry pásových lyží a pérovou bundu. Naopak do Polska obvinění dopravili tři kusy rybářských prutů, dva navijáky k rybářským prutům, rybářské háčky, dvacet balíčků slaných arašídů, dva kusy obrazových tapet, dvě sady smaltovaného nádobí a šest lahví piva.

Pokud jde o cenu uvedených věcí okresní soud vycházel z posudku soudního znalce V. H. a z něho v rozsudku uvedl celkovou cenu přes hranice dopravených věcí (zvláště u věcí dopravených z Polska a zvláště u věcí dopravených z Československa), a nikoli též cenu jednotlivých věcí. Přitom z protokolu o hlavním líčení vyplývá, že okresní soud znalce o jeho posudku nevyslechl ani jeho písemný posudek

podaný v přípravném řízení náležitě neprobral, a proto obviněným nedal možnost, aby se k cenám zboží uváděným znalcem vyjádřili (§ 214 tr. ř.).

Z uvedeného je zřejmé, že v hlavním líčení nebyla řádně objasněna cena podloudně dopravovaného zboží z hlediska možné obhajoby obviněných a v důsledku toho nebyl v tomto směru náležitě zjištěn skutečný stav věci. Proto bude povinností okresního soudu, aby po řádném provedení znaleckého důkazu k cenám věcí uvedených v posudku znalce vyslechl obviněné a o případných jejich námitkách, k jejichž objasnění by bylo třeba odborných znalostí, vyslechl též znalce V. H.

Další nedostatek spočívá v tom, že okresní soud považoval za zboží ve smyslu § 124 odst. 1 tr. zák. i částku 2500,- Kčs kterou obvinění podloudně dopravili do Polska, kde těmito penězi zaplatili devizovému cizozemci cenu za jimi koupené lyže. Z ustanovení § 124 odst. 1 tr. zák. a dále i z ustanovení § 33 celního zákona č. 44/1974 Sb. vyplývá, že přihlašovací povinnost při dopravě zboží přes státní hranice se týká jen zboží, jímž se podle § 22 odst. 1 celního zákona rozumí veškeré hmotné věci movité s výjimkou věcí a jiných hodnot, jejichž dovoz a vývoz upravují předpisy o devizovém hospodářství. Z těchto věcí však podléhá celní kontrole dovoz, vývoz a průvoz zlata pro průmyslové účely (§ 22 odst. 2 celního zákona). Dovoz a vývoz československých peněz je podle § 12 zák. č. 142/1970 Sb., o devizovém hospodářství, dovolen jen s povolením Státní banky československé. Dovoz a vývoz československých peněz tedy upravují předpisy o devizovém hospodářství, a proto nejsou zbožím ve smyslu § 124 tr. zák. (srov. též č. 4/1986 sb. rozh. tr.).

Za zboží ve smyslu § 124 odst. 1 tr. zák. nemohla být tedy považována částka 2500,- Kčs, kterou obvinění bez povolení Státní banky československé podloudně dopravili do Polska a nepřihlásili ji celnici. Tímto jednáním se obvinění vzhledem ke zjištěné výši devizové škody dopustili přestupku proti devizovému hospodářství podle § 27 písm. b) zák. č. 142/1970 Sb. V současné době nemůže být tento přestupek již projednán proto, že je promlčen.

Vzhledem k tomu, že po odečtení částky 2500,- Kčs činila hodnota podloudně přepraveného zboží, jak ji zjistil okresní soud, 16 876,- Kčs, tedy méně než okolo 20 000,- Kčs a nebyla tu žádná jiná okolnost, která by ohrozila obecný zájem značnou měrou ve smyslu § 124 odst. 1 tr. zák., nepřicházelo se zřetelem k současné judikatuře (srov. č. 1/1987 sb. rozh. tr.) v úvahu posoudit jednání obviněných jako trestný čin porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 124 tr. zák.

Povinností okresního soudu bude zkoumat, zda obvinění nejsou trestně odpovědní za přečin proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou podle § 5 písm. a) zák. o přeč. O tento přečin může jít za předpokladu, že po objasnění ceny podloudně dovezených věcí z hlediska možných námitek obviněných bude zjištěno, že zkrácené clo jako majetkový prospěch obviněných bude činit částku nejméně okolo 3000,- Kčs (č. 1/1987 sb. rozh. tr.).